

คู่มือการปฏิบัติงาน
เรื่อง การตรวจสอบปริมาณความจุ
ของภาชนะเก็บเอทานอล

วันที่	12 มกราคม 2553
เสนอโดย	กลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค
สอบทานโดย	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร, สำนักกฎหมาย
อนุมัติโดย	อธิบดีกรมสรรพสามิต

 กลุ่มพัฒนาและ ตรวจสอบทางเทคนิค	คู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง การตรวจสอบปริมาณความจุ ของภาชนะเก็บเอทานอล	หมายเลขเอกสาร :WI-ED-CF-07-002-004
		การแก้ไขครั้งที่ :
		วันที่เริ่มใช้ : 12 มกราคม 2553
		หน้าที่ : 1 จาก 6

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบปริมาณความจุของภาชนะเก็บเอทานอล พิจารณานุมัติให้ดำเนินการตรวจสอบปริมาณความจุ
2. เพื่อประโยชน์ในการใช้ภาชนะเก็บเอทานอล จัดทำตารางคำนวณปริมาตรการนำผลิตภัณฑ์เอทานอลออกนอกโรงงานได้ถูกต้อง
3. เพื่อเป็นหน่วยงานเฉพาะด้านเทคนิคและมาตรฐานการตรวจสอบ

2. ขอบเขต

1. ร่วมพิจารณาสำรวจ และตรวจสอบแบบแปลนการขออนุญาตก่อสร้างโรงงานเอทานอล จำนวน 15 โรงงาน และตรวจสอบภาชนะเก็บเอทานอล จำนวน 30 ถัง
2. ใช้แนวทางการตรวจสอบภาชนะเก็บเอทานอล ด้วยวิธี The Optical Reference Line Method หรือ The Manual Tank Strapping Method ตามมาตรฐานสากล เพื่อจัดทำตารางคำนวณปริมาตร
3. โดยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่วนควบคุมโรงงาน กลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค ตรวจสอบภาชนะเก็บเอทานอล ณ โรงงานผลิตของผู้ประกอบการ

3. คำจำกัดความ

เจ้าหน้าที่ หมายความว่า เจ้าหน้าที่ส่วนควบคุมโรงงาน กลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภาชนะเก็บเอทานอล

ภาชนะเก็บเอทานอล หมายความว่า ภาชนะเก็บน้ำสุราสามทับ หรือเอทานอลที่ใช้ในการคำนวณปริมาตรเอทานอล หรือภาชนะซึ่งใช้ในการเปรียบเทียบในการคำนวณปริมาตรเอทานอล หรือภาชนะบรรจุเอทานอลรอการส่งออกนอกราชอาณาจักร

 กลุ่มพัฒนาและ ตรวจสอบทางเทคนิค	คู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง การตรวจสอบปริมาณความจุ ของภาชนะเก็บเอทานอล	หมายเลขเอกสาร :WI-ED-CF-07-002-004
		การแก้ไขครั้งที่ :
		วันที่เริ่มใช้ : 12 มกราคม 2553
		หน้าที่ : 2 จาก 6

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

เจ้าหน้าที่ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การพิจารณาแผนผังที่ตั้งภาชนะเก็บเอทานอล ตรวจสอบวิธีการตรวจวัดภาชนะเก็บเอทานอล และแผนการดำเนินงานของผู้ประกอบการ รวมถึง การตรวจสอบภาชนะบรรจุเอทานอลอื่น ๆ เช่น รถบรรทุก เรือ ฯลฯ เสนออนุมัติให้ใช้ภาชนะเก็บ และบรรจุเอทานอล เพื่อใช้คำนวณปริมาณการจ่ายผลิตภัณฑ์เอทานอลออกนอกโรงงานได้อย่าง ถูกต้อง

วิศวกรชำนาญการพิเศษ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการร่วมพิจารณาสำรวจและ ตรวจสอบการขออนุญาตดำเนินการเกี่ยวกับโรงงานสุราที่อยู่ในความควบคุมของกรมสรรพสามิต การ ดำเนินการตรวจสอบเครื่องมือวัดและอุปกรณ์การวัด การตรวจสอบเครื่องจักร ภาชนะบรรจุ เครื่องมือวัดและอุปกรณ์ต่าง ๆ ทางด้านเทคโนโลยีของระบบควบคุมอัตโนมัติ การสื่อสารเชื่อมโยง ข้อมูล ฐานข้อมูลที่ใช้งานเกี่ยวกับการควบคุมการจ่ายเอทานอลออกจากโรงงานควบคุม ตรวจสอบ ความถูกต้อง และพิจารณาเสนอกรมฯ อนุมัติให้ใช้ภาชนะบรรจุเอทานอล

5. ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

สามารถแบ่งขั้นตอนการให้บริการได้ 3 ขั้นตอน

- ขั้นตอนที่ 1 พิจารณารายละเอียดหนังสือส่งเจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติงานตรวจสอบภาชนะ เก็บเอทานอล รวมถึงภาชนะบรรจุเอทานอล
- ขั้นตอนที่ 2 พิจารณารายละเอียดการตรวจสอบภาชนะเก็บเอทานอล (Calibration)
- ขั้นตอนที่ 3 พิจารณารายละเอียดการอนุมัติให้ใช้ภาชนะเก็บเอทานอล

 กลุ่มพัฒนาและ ตรวจสอบทางเทคนิค	คู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง การตรวจสอบปริมาณความจุ ของภาชนะเก็บเอทานอล	หมายเลขเอกสาร :WI-ED-CF-07-002-004
		การแก้ไขครั้งที่ :
		วันที่เริ่มใช้ : 12 มกราคม 2553
		หน้าที่ : 3 จาก 6

5.1 พิจารณารายละเอียดหนังสือส่งเจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติงานตรวจสอบภาชนะเก็บเอทานอล รวมถึงภาชนะบรรจุเอทานอล

1. บริษัทผู้ประกอบอุตสาหกรรมเอทานอล ยื่นหนังสือขอรับเจ้าหน้าที่เพื่อทำการตรวจสอบภาชนะบรรจุต่อกรมสรรพสามิต (โดยกลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค)
2. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิศวกรรมทั่วไป มอบหมายความรับผิดชอบให้ส่วนควบคุมโรงงาน
3. วิศวกรชำนาญการพิเศษ ส่วนควบคุมโรงงาน พิจารณา และมอบหมายหน้าที่ให้นายช่างเทคนิค และวิศวกรเครื่องกลหรือวิศวกรไฟฟ้าชำนาญการดำเนินการ
4. ดำเนินการพิจารณารายละเอียดตามหนังสือ ประกอบด้วย
  - ชื่อบริษัท เลขที่หนังสือ ลงวันที่
  - สถานที่ทำการตรวจสอบ
  - ชื่อผลิตภัณฑ์
  - รูปแบบการตรวจสอบ
  - จำนวนถังเก็บ
  - เหตุผลของการตรวจสอบ
  - บริษัทผู้ดำเนินการตรวจสอบ (Third Party)
  - วันที่พร้อมดำเนินการตรวจสอบ
5. นายช่างเทคนิค และวิศวกรเครื่องกลหรือวิศวกรไฟฟ้าชำนาญการ ดำเนินการออกหนังสือส่งเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบภาชนะบรรจุ ผ่านวิศวกรชำนาญการพิเศษ ส่วนควบคุมโรงงาน
6. วิศวกรชำนาญการพิเศษ ส่วนควบคุมโรงงาน เสนอหนังสือส่งเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบภาชนะบรรจุ เรียนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิศวกรรมทั่วไป เพื่อโปรดพิจารณาเสนอกรมฯ อนุมัติและลงนามในหนังสือถึงบริษัทผู้ประกอบการ
7. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิศวกรรมทั่วไป เรียนรองอธิบดี เพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติและลงนาม ให้เจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติงานตรวจสอบภาชนะบรรจุเอทานอล
8. รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมสรรพสามิต เช่นหนังสืออนุมัติให้เจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติงานตรวจสอบภาชนะบรรจุถึงกรรมการผู้จัดการบริษัท ผู้ประกอบอุตสาหกรรมฯ
9. สารบรรณออกเลขหนังสือ และลงวันที่

 กลุ่มพัฒนาและ ตรวจสอบทางเทคนิค	คู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง การตรวจสอบปริมาณความจุ ของภาชนะเก็บเอทานอล	หมายเลขเอกสาร : WI-ED-CF-07-002-004
		การแก้ไขครั้งที่ :
		วันที่เริ่มใช้ : 12 มกราคม 2553
		หน้าที่ : 4 จาก 6

5.2 พิจารณารายละเอียดการตรวจสอบภาชนะเก็บเอทานอล (Calibration)

1. บริษัทผู้ประกอบอุตสาหกรรมเอทานอล ยื่นหนังสือล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วันต่ออธิบดีกรมสรรพสามิต พร้อมรายละเอียดภาชนะ ผังแสดงที่ตั้งและแผนดำเนินการ
2. คณะกรรมการที่ร่วมในการตรวจสอบประกอบด้วย
  - เจ้าพนักงานสรรพสามิต กลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค
  - สรรพสามิตพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่ หรือผู้แทน
  - เจ้าพนักงานสรรพสามิต ผู้ควบคุมโรงอุตสาหกรรม
3. การตรวจสอบปริมาณความจุภาชนะเก็บเอทานอล ด้วยวิธี The Optical Reference Line Method หรือ The Manual Tank Strapping Method โดยใช้เกณฑ์การคำนวณที่อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส หรือ 86 องศาฟาเรนไฮต์
4. การคำนวณปริมาณความจุภาชนะเก็บเอทานอล ใช้วิธีการของ American Society For Testing and Materials (ASTM) หรือ American Petroleum Institute (API)
5. เมื่อตารางคำนวณปริมาตรได้รับการอนุมัติแล้ว จะต้องตรวจสอบใหม่ทุก ๆ 5 ปี จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไม่เกินเกณฑ์ที่ ASTM/API กำหนด เมื่อครบ 15 ปี ผู้ประกอบอุตสาหกรรมต้องล้างทำความสะอาด เพื่อตรวจสอบและจัดทำตารางคำนวณปริมาตรใหม่

5.3 พิจารณารายละเอียดการอนุมัติให้ใช้ภาชนะเก็บเอทานอล

1. เมื่อได้ตรวจสอบปริมาณความจุภาชนะเก็บเอทานอล ให้ผู้แทน ผู้ประกอบอุตสาหกรรมจัดทำตารางคำนวณปริมาตรความจุ ภาชนะเก็บเอทานอล โดยต้องมีรายละเอียดประกอบด้วย ระยะลึกเป็นเซนติเมตร ปริมาตรเป็นลิตร ผลต่างปริมาตรเป็นลิตร
2. เมื่อเจ้าหน้าที่กลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค ได้ตรวจสอบความถูกต้องแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิศวกรรมทั่วไปเพื่อลงนามรับรอง และประทับตราที่กรมสรรพสามิตกำหนด
3. ตารางคำนวณปริมาตรได้รับการอนุมัติแล้ว ให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมจัดส่งสำเนາตารางคำนวณปริมาตรความจุ ภาชนะเก็บเอทานอล จำนวน 4 ชุด สำหรับกลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค จำนวน 1 ชุด สำนักมาตรฐานและพัฒนากิจการเก็บภาษี 1 จำนวน 1 ชุด สำนักงานสรรพสามิตจังหวัดที่โรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่ จำนวน 1 ชุด และสำนักงานสรรพสามิตประจำโรงงานอุตสาหกรรมจำนวน 1 ชุด
4. รายงานผลการตรวจสอบให้สำนักมาตรฐานและพัฒนากิจการเก็บภาษี 1 ทราบ เพื่อดำเนินการเสนอกรมสรรพสามิต พิจารณาอนุมัติ

กลุ่มพัฒนาและ
ตรวจสอบทางเทคนิค

คู่มือการปฏิบัติงาน
เรื่อง การตรวจสอบปริมาณความจุ
ของภาชนะเก็บเอทานอล

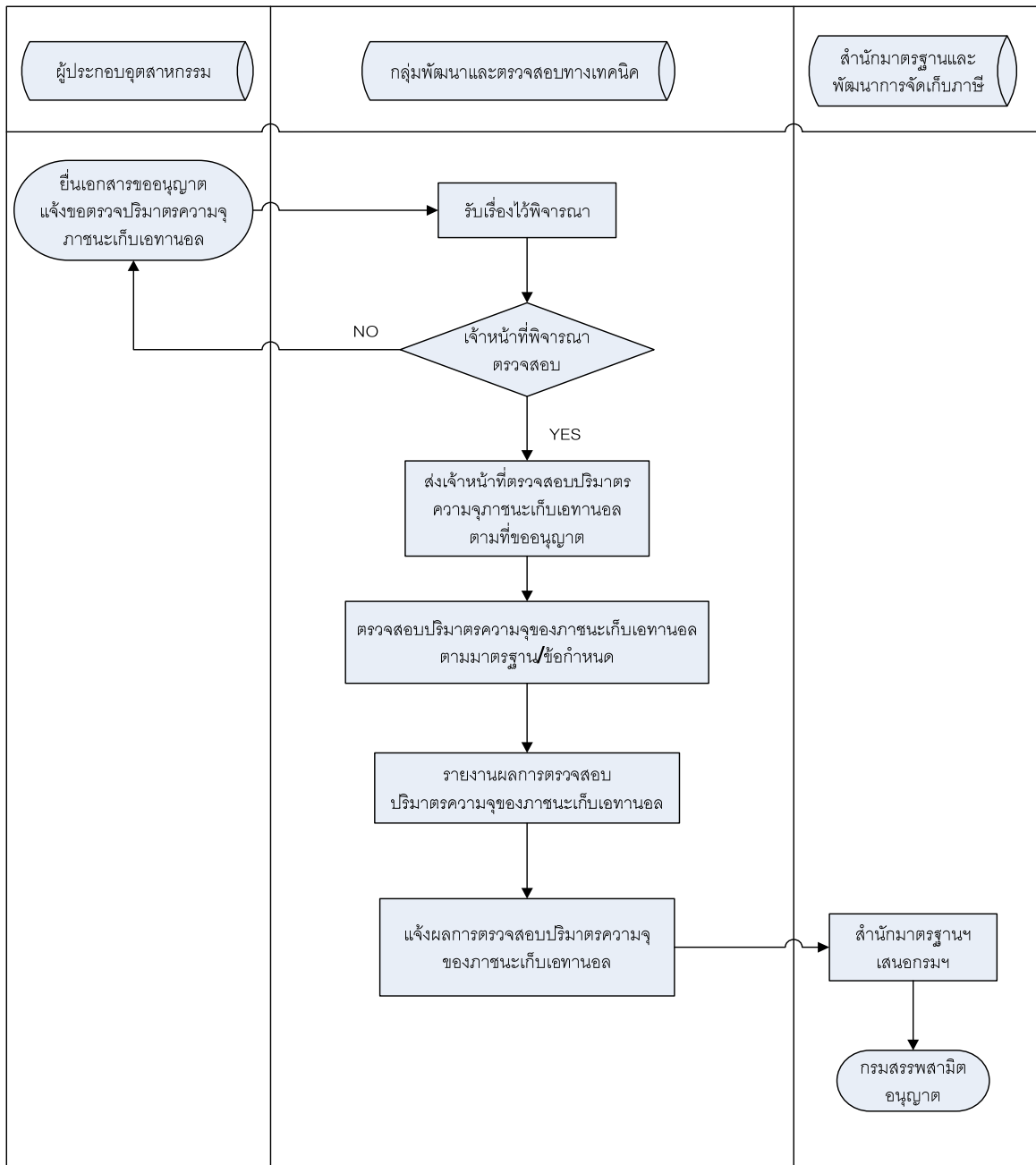
หมายเลขเอกสาร : WI-ED-CF-07-002-004

การแก้ไขครั้งที่ :

วันที่เริ่มใช้ : 12 มกราคม 2553

หน้าที่ : 5 จาก 6

แผนผังแสดงการปฏิบัติงานตรวจสอบปริมาณความจุของภาชนะเก็บเอทานอล
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 15 วันทำการ/เรื่อง

 <p>กลุ่มพัฒนาและ ตรวจสอบทางเทคนิค</p>	<p>คู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง การตรวจสอบปริมาณความจุ ของภาชนะเก็บเอทานอล</p>	หมายเลขเอกสาร :WI-ED-CF-07-002-004
		การแก้ไขครั้งที่ :
		วันที่เริ่มใช้ : 12 มกราคม 2553
		หน้าที่ : 6 จาก 6

6. เอกสารอ้างอิง

- ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง วิธีการบริหารสุรากลั่นชนิดสุราสามทับ(เอทานอล) เป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550
- ประกาศกรมสรรพสามิต เรื่องวิธีการงดเว้นไม่เรียกเก็บภาษีสุราสำหรับสุรากลั่นชนิดสุราสามทับ (เอทานอล) ที่นำไปใช้ผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. 2550

7. แบบฟอร์มที่ใช้

- ไม่มี-

8. เอกสารบันทึก

- ไม่มี-